

методичних рекомендацій з дисципліни «Основи охорони праці» у процесі навчання полегшує підготовку до занять, а також покращує умови самопідготовки студентів.

Таким чином можна вважати, що запропоновані методичні рекомендації з дисципліни «Основи охорони праці» забезпечують суттєве покращення підготовки студентів, які вчаться на інженерно-педагогічному факультеті, що також підтвердили результати проведеного дослідження.

Васянович Г. М.

вчитель вищої категорії, вчитель-методист, Заслужений вчитель України
Криворізька загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 8, м. Кривий Ріг

ВИХОВАННЯ ПОВАГИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СІМ'І

Духовна криза, що охопила наше суспільство за останнє десятиліття, торкнувся найважливішу соціальну сферу - сімейних відносин і демографічного відтворення суспільства. Згасання мотивів і потреб вступу в шлюб і народження дітей у безлічі українців, збільшення позашлюбного співжиття і феномена самотньої старості при здорових і успішних дітей, поява мільйонів безпритульних дітей, внаслідок падіння життєвого рівня маси людей, суспільної моралі, поширення алкоголізму і наркоманії в сім'ях, зростання числа абортів і дошлюбних народжених дітей у неповнолітніх - все це характеризує криза сучасної української сім'ї як соціального інституту.

У цьому сенсі ерозія сім'ї як складова частина “екологічно]” кризи розкриває всю глибину морального занепаду в суспільстві, яке втрачає цілющі сили культурної спадщини людського роду .

Ця криза позначилася на світогляді наших дітей (дітей молодшого шкільного віку). Сім'я, залишалась для сучасних школярів однією зі значних цінностей, зайняла пріоритетне місце після матеріального благополуччя, слави та кар'єри. Тому формування ціннісного ставлення учнів до соціального інституту сім'ї та її функцій в Україні сьогодні життєво необхідно, воно дозволить змінити ситуацію в суспільстві на краще. Виховання поваги до сім'ї молодших школярів - одне з основних, найбільш актуальних напрямків цивільного виховання в нашому суспільстві.

При цьому, необхідно враховувати наявність різних поглядів на саме поняття сім'ї. Існування різних трактувань сім'ї відображає різні ідеології і різну державну політику в соціальній сфері.

Так, в радянський період сім'я трактувалася як “історично конкретна система взаємовідносин між подружжям, між батьками і дітьми, як мала група, члени якої пов'язані шлюбними і родинними відносинами, спільністю побуту і взаємною моральною відповідальністю і соціальною потребою у якій обумовлена потреба суспільства в фізичному і духовному відтворенні населення“. Але інститут сім'ї існує не тільки тому, що виконує життєво важливі для суспільства функції, а перш за все тому, що вступ в шлюб, народження і виховання дітей відповідає глибоко особистим потребам людей в будь-якому суспільстві.

Деякі сучасні західні вчені визначають сім'ю як просто соціальну групу людей, що люблять і піклуються одне про одного. У такому разі під це широке визначення потрапляють гомосексуальні та інші пари. Найбільш прийнятним для нас в цілях громадянського виховання є визначення, що враховує функції сім'ї як форми організації приросту населення в суспільстві як соціально-психологічної цілісності, в якій реалізуються багато інших потреб особистості і суспільства. До цього можна додати, що основу такої спільності становить діяльність батьків і дітей, що виходить за межі побуту і пов'язана із соціальною та економічною та виробничою функцією сім'ї.

Таким чином, сім'я - це “спільність людей, пов'язаних відносинами шлюбу, батьківства та спорідненості на основі спільного домогосподарства, яка виконує функції збільшення

населення і соціалізації дітей, а також змісту (підтримання існування) членів сім'ї “. Дана виховна методика спирається на це визначення.

З огляду на вищевикладене, методика по темі “Сім'я в суспільстві”, при освоєнні школярами релігійно-наукових знань в курсах історії покликана розвивати у них позитивні уявлення про сім'ю, як про соціальне (цивільне) інститут, що має високу особистісну і суспільну значущість, і виховує до неї повагу та релігійний і народний досвід сімейних відносин синтезує їх аксіологічний потенціал як духовну цінність для передачі молодому поколінню. Основні громадянські якості особистості, які повинні формуватися у молодших школярів в процесі навчання і виховання за даною методикою - це любов до своєї сім'ї, повагу інституту сім'ї в суспільстві, гуманізм в міжособистісних стосунках, повага цінностей своєї національної культури і культури інших народів, повага громадянських прав і свобода особистості в суспільстві, що охороняються законом. Від любові до своєї сім'ї молодь повинна піднятися до любові до нашої спільної громадянської Батьківщині - України, поважати вітчизняну історію і культуру зокрема і тому, що вони зберігають традиційний позитивний досвід сексуального і сімейного життя, шлюбно-сімейних відносин, що забезпечують демографічне відтворення і розвиток суспільства.

Розвиток позитивних уявлень молодших школярів про родину здійснюється шляхом порівняння і аналізу систем цінностей, структур і функцій традиційної і сучасної сім'ї. Правове виховання як частина громадянського здійснюється при знайомстві молодших школярів із сучасним законодавством про сім'ю та шлюб.

Сучасна наука і релігійні традиції згодні в тому, що сім'я є найдавнішим соціальним інститутом в суспільстві, має свої витoki із глибокої давнини. Різниця поглядів на причини виникнення сім'ї та шлюбу в суспільстві залежить від типу світогляду людини.

Одні вчені виникнення сім'ї та шлюбу пояснюють необхідністю регулюванням відносин між чоловіком та жінкою. За іншою точкою зору інститут сім'ї

виник як урегулювання відношення не стільки між подружжям, а і між батьками та дітьми. Питання про первісні форми шлюбу, групові або індивідуальні, вченими не вирішено однозначно. Різні форми шлюбу, вивчені і реконструйовані етнографами, припускають взаємини чоловіків і жінок. Проте, сім'я є одним з найбільш стійких суспільних інститутів. Змінюючись із часом, вона пристосовується у різних народів в різні часи до запитів самого життя. Соціальна необхідність у сім'ї дійсно є, бо, зникнувши вона, саме існування людства виявилось б під повною загрозою. І саме тому ні в одному суспільстві родина не була тільки “особистою справою” людей, будь-яке суспільство має право очікувати від сім'ї виконання певних соціальних функцій, і, перш за все, двох найважливіших, тісно взаємопов'язаних: репродуктивної (відтворення населення) та виховної функції.

Література

1. Захаров А. І. Психологічні особливості діагностики оптимізації взаємин у конфліктній родині. // Питання психології: Зб. - Видавництво Мова, 2007. - № 3. - С. 58-68.

Вінтоняк М. В.

директор

Коломийський індустріально-педагогічний технікум, м. Коломия

ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОФЕСІЙНІЙ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Розвиток інформаційних технологій, їх використання в усіх ланках життєдіяльності людини не залишили без змін і освіту. Слово «технологія» має грецькі корені і в перекладі означає науку, сукупність методів і прийомів обробки або переробки сировини, матеріалів, виробів і перетворення їх у предмети споживання. Сучасне розуміння цього слова включає застосування наукових та інженерних знань для вирішення практичних завдань. У такому разі інформаційними технологіями можна вважати такі технології, що спрямовані на обробку і